

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe, se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Naborini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe, po 5 nvč. (10 stot.)

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnjenega naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Neprankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. - Tiskarna Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šte. 20.

Poštno-hranilnični račun šte. 841-652. TELFFON 31. 11-57

DRŽAVNI ZBOR

Splošna situacija. Usoda brambnih predlog.

DUNAJ 5. (Izv.) Situacija v avstrijskem parlamentu postaja glede vladnih brambnih predlog od dne do dne kritičnejša. Jutri pod ogrski ministrski predsednik grof Khuen-Hedervary cesarju demisijsko celega ogrskega kabineta. Politični krogi zatrjujejo, da bo cesar Khuenovo demisijsko sicer sprejel, poveril pa bo Khuen-Hedervaryju še začasno vodstvo državnih poslov. Vse kaže, da je usoda brambne reforme v obeh državnih polovinah zapetena.

Danes popoldne so se čule v avstrijski zbornici razne vesti, da so se vršile v dvornem gradu konference visokih vojaških dostojanstvenikov, ki so sklenili priporočati cesarju, da se zaradi sedanjega neugodnega notranje-političnega položaja tako v avstrijski, kakor tudi v ogrski zbornici umaknejo vladne predloge o brambnih reformah. Vlada bo nato izdelala posebno novelo k sedaj obstoječemu brambnemu zakonu, v smislu katere naj bi se izvedlo v obeh državnih polovinah provizorično povišanje rekrutnega kontingenta za 33.000 mož, ostala pa bi še vedno triletna vojaška služba.

Ministrski predsednik grof Stürgkh bo morda že jutri odgovarjal na znano večerajšjo interpelacijo slovenskih klerikalnih in dunajskih krščansko-socialnih poslancev zaradi zadnjih ogrskih umešavanj v pravice krone ter bo pri tej priliki najbrže obširneje pojasnil vladne načrte glede brambnih reform in enoletnega provizorija.

Postalo je zelo dvomljivo, da bi prihodnji teden pričela v zbornici debata o brambnem zakonu.

Parlamentarni krogi, zlasti poslanci opozicije pa nikakor niso zadovoljni s tem od vlade nameravanim enoletnim provizorijem, kajti v Avstriji postane le prepogostokrat provizorij definitivum, s katerim bi vlada prebivalstvu naprtila na hrbet ogromna in težka bremena, ne bi pa dala ljudstvu zato prav nikakih protikoncesij. Če bi postala gorenja novela k sedanjemu brambnemu zakonu definitivum, bi vsled tega odpadle vse one v sedanjih vojaških reformah obsežene ugodnosti (dveletna vojaška služba, moderniziranje vojaškookazenskega pravnega reda). S to vladno namero pa zlasti slovenske stranke ne soglašajo. Na stroške avstrijskega parlamenta in prebivalstva hoče vlada na njihoma povečati stroške oziroma bremena za armado.

Stališče ministrskega predsednika grofa Stürgkha pa postaja tudi od dne do dne težavnejše nasproti posameznim strankam. In zelo dvomljivo je, da bo zamogel grof Stürgkh pridobiti za tak enoletni provizorij glede povišanja rekrutnega kontingenta potrebno dvotretjinsko večino. Vsled tega je pač lahko mogoče, da nastanejo tudi v avstrijskem parlamentu tekom prihodnjih dni še komplikacije, ki groze postati tudi mirnemu Stürgkhovemu kabinetu zelo neprijetne in neugodne.

Plenarna seja poslanske zbornice.

DUNAJ 6. (Izv.) Kartelna debata tudi v današnji seji ni mogla poglobiti zanimanja poslancev. Vladno stališče napram kartelnemu vprašanju in kartelom je danes preciziral trgovski minister dr. vitez Rössler, katerega izvajanja so nalezla na energičen odpor pri čeških radikalcih in socijalnih demokratih.

Na koncu seje se je nadaljevala razprava o Körnerjevem nujnem predlogu zaradi sodnih razmer na Češkem, ki je že od jeseni na dnevnom redu. K temu predlogu se je prijavil tudi ljubljanski poslanec dr. Ravnihar.

O povsem nedostojni in neumestni šali, ki si jo je dovolil tržaški laško-liberalni poslanec dr. Pitacco poročamo na drugem mestu.

V parlamentarnih krogih zatrjujejo, da bo debata o poročilih draginjskega odseka že tekom dveh dni končana, potem bo sledilo v plenumu prvo čitanje brambnega zakona, katerega usoda pa je z ozirom na sedanjega položaj usoda pa je zapetena in se o njem vlada definitivno še ni odločila.

V naslednjem kratko poročilo o seji:

V nadaljevanju razprave o predlogih draginjskega odseka proti kartelom in draginji premoga je izjavil trgovski minister vitez Rössler, da je težaven problem, ako se hoče rešiti kartelno vprašanje s stališča carinskih tarifov. On osebno meni, da avstrijska industrija ni dovolj močna, da samostojno uredi kartelstvo, ne da bi posegla v mednarodne pogodbe. Minister je omenil

nepristransko izvedene kartelne enquete. Ni izključeno, da vlada na podlagi vseh enquete prisili kartele v deklaracijo, da eventualno odvzame golovim sklepom ost.

Kar se tiče predlogov draginjskega odseka, je rekel minister, nima vlada ničesar proti vsprejeti resoluciji, po kateri naj vlada prične proučevanja radi eventualnega monopoliziranja veletrgovine in produkcije sladkorja, železa, piva, špirlita, premoga, petroleja in drugega blaga, podraženegega od kartelov.

Nato so se vršile dopolnilne volitve v avstrijsko delegacijo. Na mesto poslanca Bilinskega je bil delegacijskim členom izvoljen posl. Bialy, na mesto posl. Korošca posl. Šusteršič.

V nadaljevanju razprave nujnega predloga glede sodnijskih imenovanj na Češkem, je posl. dr. Schreiner pobijal izvajanja čeških govornikov in je protestiral proti trditvi, da škilijo avstrijski Nemci preko meje. Nemci te države so pred tremi leti pokazali svoj patriotizem na način, da si ne puste kaj takega očitati. — Govornik je potem hvalil pravosodnega ministra Hohenburgerja za pravosodstvo in izjavil, da se Nemci postavijo po robu, ako bi se hotelo umakniti ministru iz razlogov, navedenih v predlogu.

Finančni odsek.

DUNAJ 6. (Izv.) Finančni odsek je danes vse vladne predloge glede direktnih in indirektnih davkov ter glede saniranja državnih financ izročil trem posameznikom v podrobnejšo razpravo. Odsek ima še po tem svojo redno rejo, ko pododseki izgotove svoja poročila.

Italijanska pravna fakulteta.

DUNAJ 6. (Izv.) Poslanci Conci, Bugatto in Pitacco so se danes posvetovali z naučnim ministrom glede laške fakultete, glede katere vlada v proračunskem odseku še vedno nemška obstrukcija od strani posl. Malika in se sedaj vlada trudi, da bi dosegla odsekovo deložnost.

Za državne nastavljenice.

DUNAJ 6. (Izv.) Pododsek državnih nastavljenic se je danes bavil s službeno pragmatiko. Seji je prisostvoval tudi notranji minister Heindol.

Poslanec dr. Rybář zopet pri justičnem ministru.

DUNAJ 6. (Izv.) Poslanec dr. Rybář je danes zopet konferiral z justičnim ministrom dr. pl. Hohenburgerjem, ki mu je zatrjeval, da je višje deželno sodišče v Trstu brez pritiska od zgoraj odločevalo o memorandumu oziroma pritožbi tržaške odvetniške zbornice. Dr. pl. Hohenburger se tudi še danes ni mogel o porotni aferi definitivno izjaviti, ker je ekselencia Jacopig preje obvestil o sklepih višjega deželnega sodišča tržaško odvetniško zbornico, ni pa smatral za potrebno in umestno poslati justičnemu ministru uradnega poročila. Justični minister je tudi izjavil dr. Rybářu, da je to postopanje tržaške ekscelence prav čudno.

Pitaccove jeremijade.

DUNAJ 6. (Izv.) Tržaški laško-liberalni poslanec Pitacco je danes v seji dobil prilžnost, da je skušal zatemniti utis večerajšnje dr. Rybářeve interpelacije in je proti njej protestiral, češ, da je dejstvo, da je akcija proti slovenski porotniški listi izšla iz italijanskega časopisja in od tržaške odvetniške zbornice, potvara. To ni res. Šlo se je za kršenje zakona, za ugled tržaške porote in za dokaz boje politike Slovencev. Italijansko prebivalstvo se ni brigalo za to, ali je več ali manj Slovencev med porotniki, temveč za slovensko propagando, ki v svojih trijalističnih težnjah se niti ne straši kršenja zakona in protizakonitosti.

Predsednik zbornice dr. Sylvester je dal na Pitaccova očitanja in napade najbolj primeren odgovor: „V zadevi sem večeraj govoril. Stvar je s tem odpravljena!“

Ogrska obstrukcija.

BUDIMPEŠTA 6. (Izv.) Opozicija je tudi danes v plenumu nadaljevala s svojo običajno tehnično obstrukcijo. Seja je bila redko obiskana. Živahnije je pa bilo življenje po kuloarjih, kjer so poslanci pred vsem razpravljali o bodočem padcu Khuenovega kabineta. Khuenova pot na Dunaj in njegova demisijska, ki jo jutri popoldne poda cesarju v posebni avdijenci, ste dali povod k raznim političnim diskusijam in kombinacijam, zlasti glede njegovega naslednika v kabinetu. Tudi strogo s krono in avstrijsko

vlado identično stališče avstrije zbornice glede pravic krone o poklicanju rezervistov so poslanci živahno diskutirali in sprejeli z neugodno kritiko.

Ogrski magnati se zopet dvobojujejo.

BUDIMPEŠTA 6. Ogrski drž. poslanec in bivši ministrski predsednik prosluli Štefan Tisza je večeraj pozval na dvoboj poslanca Justha zaradi neke žaljive v zbornici v ponedeljek izrečene opazke.

Dr. Groš — zopet praški župan.

PRAGA 6. (Izv.) V soboto bo volitev praškega župana, ker je triletna doba sedanjega župana dr. Groša potekla. Vse v mestnem svetu zastopane stranke so se zedinile, da zopet izvolijo dr. Groša za župana.

Bolgarsko narodno sobranje.

SOFIJA 6. Narodno sobranje je v svoji današnji plenarni seji sprejelo zakonski načrt, s katerim se uvaža proporcionalno zastopstvo strank v narodnem sobranju. (Bolgarski državni zbor.)

Novi „dreadnought“.

DUNAJ 6. (Izv.) Bojna ladja, ki nosi sedaj ime „Tegethoff“, spremeni z 20. marcem svoje ime v „Mars“.

Proces Macoh.

PJOTRKOV 6. (Izv.) Z današnjim dnevem se zaključuje proces proti menihu Macohu. Na predlog državnega pravdnika so se prečitali iz dnevnikov soobtoženih menihov naravnost interesantni pasusi, ki pričajo o veseljaškem značaju soobtožencev. — Tako je na primer dnevnik soobtoženega patra Starcevskega poln zanimivosti:

6. maja. Molil sem malo. Poljubljaj veliko. Včeraj dvakrat grešil z omoženo ženo.

3. junija. Malo molil.

10. julija. Malo molil. Pri spovedi nisem vseh grehov povedal. Sem zanemarjal božjo službo. Sem preklinjal.

30. Zapeljal ženo svojega brata v spovednici.

4. oktobra. Mnogo sem pil. Ukradel več denarja.

Svetovno stavkovno gibanje rudarjev.

Avstrijski rudarji.

MOSTI na severnem Češkem, 6. (Izv.) „Unija“ avstrijskih rudarjev je že 3. t. m. predložila obratnim vodstvom vseh v rudarskih revirjih Komotave, Mosti in Toplice ležečih premogokopov nove zahteve rudarjev, kakor tudi novo mezdno tarifo. Rudarji na Češkem zahtevajo: 1.) za rudarje-kopače in za vse one proti mezdni pogodbi na akord v rovih zaposlenim delavcem 25%, povišanje mezde in v splošnem pogledu regulacijo mezdne pogodbe v tem smislu, da zasluži vsak rudar-kopač dnevno minimalno K 4.50; 2.) Vsem ostalim pri premogokopnih podjetjih proti dnevnim mezd ali na akord zaposlenim delavcem naj se dovoli 25%, poboljšek; 3.) Vsakemu delavcu, ki ima pravico do premoga, se mora dati mesto dosedanjih 72 meterskih centov 82.

Vodstvo „Unije“ zahteva do 14. t. m. odgovor podjetnikov.

Angleški rudarji.

LONDON 6. Danes je dospela večina premogokopnih lastnikov v London k skupni konferenci. Nekateri lastniki, ki so doslej iz principa trgovatno pobijali zahtevo premogarjev po uvedbi minimalne mezde, so bili pozvani s province telegrafičnim potom, čemur pa ne pripisujejo posebnega pomena. Zatrjujejo, da vlada še enkrat poskusi s svojim posredovanjem. V listih napovedana stavka železničarjev in transportnih delavcev za sedaj odpade. Število drugih industrijskih delavcev, ki so vsled stavke premogarjev zgubili svoje delo, znaša okrog 350.000 do 400.000.

Razpeloženje med premogarji.

LONDON 6. Danes se je tudi sešel izvrševalni odbor rudarske zveze k skupni konferenci glede nadaljnjih taktike. Neki zastopnik premogarjev je izjavil, da se bojno razpeloženje premogarjev doslej še ni spreminilo.

LONDON 6. Odbor posestnikov premogovnikov in izvrševalni odbor delavske zveze sta se danes popoldne sestala na posvetovanje.

Protirevolucija na Kitajskem.

Japonska posreduje.

LONDON 6. Iz Tientsina poročajo Reuterjevemu uradu: Iz Port Artura je danes dospelo po parniku v luko Cingvantav 800 mož japonske vojske. Ta oddelek, kakor tudi štiri japonske križarke pričakujejo danes o polnoči v Tientsinu. 500 japonskih vojakov je danes odkorakalo iz Mukdena proti Tientsinu.

INTERPELACIJA

poslancev dr. Rybářa, Spilčiča, dr. Gregorina, Mandiča in tovaršev na njihove ekscelence gosp. ministrskega predsednika, gosp. justičnega ministra in g. ministra notranjih zadev v zadevi razveljavljenja porotniške liste v Trstu.

Leta in leta se že pritožujejo Slovenci in Hrvati tržaškega deželnosodnega okrožja, da se zahteva za sprejem v porotniško listo pač znanje italijanskega, ne pa slovenskega ali hrvaškega jezika in to v kljub temu ne, da ne pripadajo k temu deželnosodnemu okrožju nič manj nego trije čisto slovenski (Komen, Sežana in Podgrad) in dva posvoji pretežni večini hrvaška oz. slovenska okraja (Volosko in Koper) ter v kljub temu, da izkazujejo tudi ostala dva okraja (Trst in Piran) znatni slovenski manjšini.

Tozadevno v poslanski zbornici in v tržaškem deželnem zboru vložene interpelacije so ostale brezuspešne, ker se namreč tržaški mestni magistrat ni oziral pri sestavi porotnih list na znanje drugega deželnega jezika, tako da je bilo n. pr. v letošnji porotni listi med približno 1700 porotniškimi poklicanci samo 7 zaznamenovanih, da so zmožni slovensčine.

Natančnejši pregled te liste je pokazal sicer, da se nahaja med vpisanci večje število slovensčine zmožnih oseb (tako ni bilo zabeleženo n. pr. pri slovenskem odvetniku in državnem poslanca dr. Gregorinu, da je zmožen slovensčine), v zvezi s tem pa je bilo število porotnikov, ki obvladujejo oba deželna jezika, presenetljivo majhno.

Z ozirom nato je v roku, določenem v § 6. postavbe z dne 23. majnika 1873, šte. 121 drž. zak., zahteval odvetnik dr. Slavik s primerno vlogo vpis približno 100 obeh deželnih jezikov zmožnih, za porotništvo usposobljenih oseb v porotno listo in ugotovitev znanja slovensčine pri nekaterih že v listi vpisanih oseb. S posebno vlogo je bilo o tem obveščeno tudi c. kr. namestništvo. Mestni magistrat je zavrnil pri njem vloženo vlogo z razlogom, da je bila sestavljena v slovenskem jeziku. Dr. Slavik je vložil proti tej odločbi v odprtem roku pritožbo v smislu § 7. l. cit. pri mestnem magistratu in se je obrnil obenem s posebno vlogo na c. kr. namestništvu svetovalec, kakor tudi, ker je mestni magistrat odklonil a limine tudi to pritožbo iz navedenega jezikovnega razloga, z nadzorstveno pritožbo na c. kr. namestništvo.

Kakor se je izvedelo pozneje, je c. kr. namestništveni svetnik poizvedoval o osebah, ki jih je dr. Slavik navedel v svoji reklamaciji in potem predložil v smislu § 9. l. cit. porotno listo z izjavo o usposobljenosti teh oseb c. kr. deželnem sodišču. V smislu § 11. l. cit. sestavljena komisija c. kr. deželnega sodišča je nato po predpisu pretresla porotno listo, kakor tudi reklamacijo in je sklenila v smislu § 13. l. cit., da se sprejme 75 obeh deželnih jezikov zmožnih oseb v prvotno listo. Na podlagi te tako izpravljene porotne liste se je napravila letna lista. — Končno po žrebu sestavljena službena lista je izkazovala 26 obeh deželnih jezikov in 10 le italijansčine zmožnih porotnikov.

Ta na popolnoma zakonit način doseženi in jezikovnim potrebam tržaškega deželnosodnega okrožja odgovarjajoči izid je silno razburil italijanskega mogočnika v Trstu. Ni jim šlo samo za to, da ohranijo v moči samovlado italijanskega jezika pri tržaških porotnih obravnavah in še večjo krivico, da so mogli slovenski obtoženci govoriti svojim sodnikom samo po ustih tolmačev, kakor da gre za jezik, ki je v tržaškem deželnosodnem okrožju popolnoma nepoznan; temveč tudi za to, da si tudi za bodočnost zagotove za svoje znane politične pravde, namreč proti slovenskim časnikašem, voljno in vplivanju po italijansko-nacionalnem časnistvu dostopno porotniško klop. Da si je pridobila v tem oziru tržaška porotniška klop neko gotovo proslulost, dokazuje najboljše dejstvo, da c. kr. državno pravdnštvo vselej, ko gre za politične pravde proti Italijanom, zaprosi za delegacijo drugega porotnega sodišča in jo tudi doseže, do čim pa morajo slovanski obtoženci v političnih pravihah stopiti pred italijansko poroto.

Proti sestavi letošnje službene liste je pred vsemi protestiralo tržaško italijansko-nacionalno časnistvo, potem pa tržaška odvetniška zbornica, ki je prezirajoče dejstvo, da ji pripada tudi večje število slovenskih odvetnikov, postala naravnost trobilo italijanskih šovinističnih stremiljenj in je po deputaciji, ki je po državnih poslancih dr. Gasserju in dr. Pitaccu, ki ni odvetnik, predložila dne 2. t. m. g. justičnemu ministr-

Politično društvo „Edinost“

sklicuje

za nedeljo dne 10. marca 1912

ob 10. uri predpoludne

JAVEN SHOD

ki se vrši

v veliki dvorani „Narodnega doma“.

DNEVNI RED:

Naše zahteve glede sestave tržaške porote.

Ozirom na veliko važnost predmeta uljudno vabi k obilni udeležbi

ODBOR

polit. društva „Edinost“.

stvu spomenico, v kateri je zahtevala razveljavljenje letne liste.

Tu ni nikakega dvoma, da se je s tem korakom cela zadeva, ki se je gibala dotlej strogo v okviru zakona, prenesla na politično polje, kar je temboj vredno obžalovanja, ker more ravno v dvojezičnih deželah tako vmešavanje političnih faktorjev v pravosodstvo omajati zaupanje v nepristranost sodišča.

Splošno se je pričakovalo v Trstu, da bo to vmešavanje političnih faktorjev v pravosodstvo naletelo na zaslužno zavrnitev, toda žal, zgodilo se je, česar ne bi bil verjel nihče. Z neko prav posebno hitrico je c. kr. višje deželno sodišče vzelo v pravno v nobenem zakonu določeno pravno sredstvo odvetniške zbornice, ki mu je tudi z neko prav izredno hitrostjo prispelo od c. kr. justičnega ministrstva, in je po poročilu lista „Il Piccolo“ po triurnem posvetovanjem rešilo tako, da se je razveljavila letna lista in je bilo naročeno c. kr. deželnemu sodišču, naj sestavi novo letno listo na podlagi po magistratu sestavljene porotne liste, torej ne da bi se oziralo na reklamacijo d. r. Slavika. Kar dela ta sklep posebno zanimiv, je dejstvo, da „Piccolo“ v svoji številki z dne 4. t. m. ne samo natančno ve poročati, kaj je vsebina tega sklepa, temveč tudi, kako dolgo je trpela seja in kdo ji je predsedoval. Se zanimiveje pa je, da je predsednik višjega deželnega sodišča Jacopig še isti dan sporočil vsebino sklepa odvetniški zbornici z dostavkom, da je bil odgojen začetek porotnega zasedanja in za to prejel najudanejšo zahvalo od poslanca dr. Gasserja, ki mu je izjavil v imenu odvetniške zbornice, da od tega višjega sodišča tudi ni pričakoval drugačnega sklepa.

Ta uslužnost napram odvetniški zbornici, ki nikakor ni legitimirana za kako pravno sredstvo, je tembolj čudna, ker dr. Slaviku, čigar reklamacija je bila po imenovanem sklepu implicitno ovržena, ni prispela nikakr obvestitev in se mu je, ko se je prihodnji dan obrnil v tej zadevi na c. kr. predsednika višjega deželnega sodišča, pokazilo, da je senat smatral to za nepotrebno in da bo senat višjega deželnega sodišča, šele zopet sklepal o tem, če bi pismeno zaprosil za dostavitev sklepa.

Tu pač ni treba poudarjati, da je ta sklep in sploh ves postopek višjega deželnega sodišča in njegovega predsedstva izzval v slovenskem prebivalstvu skrajno ogorčenje, dočim pa italijanski liberalci slavé ta sklep kot velik politični uspeh in poudarjajo, da se mora sestava porotniških klopi, pred katerimi se morejo slovanski obtoženci braniti v svojem materinem jeziku, prepričati z vsemi sredstvi.

Omenjeni sklep pa je tudi, neglede na spremene okolščine, ki jasno kažejo uplivo nacionalnih in političnih nagibov, popolnoma nezaslišan že s čisto postavnega stališča.

Ne da bi hoteli tu razpravljati o vprašanju legitimacije juridične osebe (odvetniške zbornice) za vlaganje podobnih ugovorov proti porotniški listi, ne da bi se hoteli baviti z vprašanjem dopustnosti izpodbijanja sklepa deželno sodne komisije, se mora vendar zdeti čudno, da razveljavlja višje deželno sodišče letno listo z razlogom, da baže za rešitev reklamacije, oziroma pritožbe dr. Slavika ni kompetentna komisija c. kr. deželnega sodišča, temveč c. kr. namestništevni svetnik (to je namreč navedel g. c. kr. predsednik višjega deželnega sodišča dr. Slaviku za razlog sklepa), da pa se je potem popolnoma opustila rešitev te dr. Slavikove pritožbe in dal nalog deželnemu sodišču, naj sestavi letno listo na podlagi po magistratu sestavljene liste. Ta prvotna lista se mora vendar z ozirom na to, da je bil podan proti njej ugovor, ki ga po mnenju c. kr. višjega deželnega sodišča dosedaj še ni rešila kompetentna oblast, smatrati za popolnoma nezakonito, da popolnoma molčimo o dejstvu, da se mora tudi zakonitev te reklamacije in tozadavne pritožbe s strani mestnega magistrata označiti za kričečo ne-

zakonitost, ker je slovenščina v Trstu deželni jezik in se potemtakem morajo sprejemati slovenske vloge.

Letna lista, ki naj bi se napravila na podlagi take nezakonite prvotne liste se mora torej že naprej poglasiti za nezakonito.

Z ozirom na vse povedano vprašujejo podpisanci:

1. Ali so Vašim ekscelencam znana zgoraj navedena dejstva?

2. Ali hočejo Vaše ekscelence takoj ukreniti vse potrebno, da se razveljavi očitno nezakoniti sklep c. kr. višjega deželnega sodišča?

3. Ali hoče končno ekscelence g. justični minister kar najhitreje poskrbeti, da se izvrše tekoče porotne obravnave.

Včerajšnja zaplemba „Edinosti“.

Državno pravdnštvo nam je zaplenilo včerajšnji številko. Mi smatramo to zaplemba za popolnoma neopravičeno in zato smo takoj poslali vso stvar na Dunaj našim poslanecem, da vložijo v državnem zboru interpelacijo. Tako nam bo možno, da že jutri zopet priobčimo zaplenjene odstavke. Poslali smo pa stvar na Dunaj tudi zato, da se tudi izven tržaških mej gori, na cesarskem Dunaju razglasi slavo tržaškega državnega pravdnika, ki daje svoj podpis na odloke, ki bi mogli uspešno konkurirati z odloki kakega omejenega cenzorja iz absolutistične predmarčne dobe.

Govorili smo z raznimi juristi, ki se kar ne morejo prečuditi zaplembi, da niti ne govorimo o drugih ljudeh, ki nas obkledajo z očitani, ter vprašujejo, kako da moremo v teh razmerah sploh ostati tako mirni.

V tem uprašnju mi ne gledamo toliko kršenja naših narodnih pravic, kolikor kršenje zakona.

V zavesti, da bi se morali razburiti le oni, ki so poklicani v to, da čuvajo zakon in pravico, smo ostali v svojih izjavah povsem mirni in ostanemo taki tudi v bodoče. Iz te naše mirnosti nas ne spravi niti nervoznost gospodov, ki morda mislijo, da postane sklep višjega sodišča od dne 30. t. m. čin, za katerega izda kak mednarodni juristični kongres pohvalno diploma, ako nam s plenjenjem zamaše usta, da ne bomo mogli pisati resnice! Radi verujemo, da je gospodom postala vsa ta afera zelo neprijetna in da pač niso pričakovali, da sklep višjega sodišča glede razveljavljanja porotne liste izzove toliko viharja! Izganjali so vruga z Belcebubom, a pri tem pozabili, da je drugi hujši nego prvi!

Gospodje naj torej gledajo, kako posreba juho, katero so prav pošteno zasmodili. Mi zato prav gotovo ne bomo imeli grenkih ust.

Če se pa hočejo izogniti neugodnim kritikam, naj spoštujejo zakon, nad katerim morajo čuvati, in naj bodo pravični, potem jim glasu vesti ne bo treba dušiti s plenjenjem časopisov, potem pa se bodo izognili tudi marsikateri drugi grenki kroglicji, katerih bodo sicer morali požreti še dosti, bilo na eden, ali drugi način. Resnica je le ena in te tudi plenjenje „Edinosti“ ne spravi s sveta.

Polom v Puli.

Iz Pule nam pišejo: V nedeljo ob 10. uri predpoludne se je vršil v dvorani „Sokol“ protesten shod zaradi dogodkov v tukajšnji občini. Udeležba je bila ogromna — tolika, da je morala polovica zborovalcev ostati zunaj na cesti.

Govoril je dr. Laginja, ki je govoril tako prepričevalno, da je bilo poslušalstvo kar elektrizirano. Ogorčenje je bilo neopisno. Resolucija, ki je bila enoglasno sprejeta, odbrava korak vlade in naproša isto, naj ostane toliko časa na zavzetem mestu, dokler se ta hlev popolnoma ne izčisti in da pride tudi slovanski živeli do primerne zastopstva.

Izjava Rizzija v „Neue Freie Presse“, da aretiranci ne spadajo k njegovi stranki, je drzna laž. Razlika je le, da dvojica teh — poštenjakov spadata k radikalni stranki, to je: odkrita iredentista sta, dočim so drugi bolj prikriti. Prva dva sta dr. Pesante in blagajnik Galante. Prvi je šele malo časa v Puli (3 leta in pol) in se ni nikdar eksponiral. Drugi pa je obče znan kakor najhujši iredentist. Na zadnjih državnozbornih volitvah (junija 1911) je bil dne 13. junija v enem dnevu 3-krat aretirani radi kupovanja glasov za — dra. Rizzija! Ali ni torej Rizzijev pristajš? Vsi aretiranci so v občinski službi in — razun dra. Pesanteja — z ljudskošolsko izobrazbo (3 do 4 razredov), a s plačo 300—400 K mesečno. Pa da to niso njihovi pristajši!

Najhujši med njimi je Privilegio, ki je pred nekaj leti nesel venec na krsto umrle Oberdankove matere.

Jaz poznam vse te ljudi osebno, a poznam tudi njihove privatne razmere. Živeli so razkošno, da ni bilo luksusa ne konca ne kraja.

V plinarni so sedaj nameščeni državni uradniki, ki vodijo tekoče posle in revidirajo račune. Deficita v plinarni so konstatovali

doslej pol milijona kron. Istotako so pri občinski blagajni nameščeni državni uradniki.

Da vlada ne pusti te „misije“ iz rok, to je gotovo in se pripravlja celo k energičnejši akciji. Baron Gorizzutti je v sporazumljenju s pristaniškim admiralatom izdal odlok, da se v teku tega meseca sestavi mešana komisija, sestojeca iz zastopnikov iz vseh strok, ki bo permanentna in bo njena naloga, da temeljito revidira vse občinske zavode in podjetja. Pripravljeni moramo biti torej na velika iznenađenja. Včeraj so našli zaračunjenih 17.000 K za tiskovine, a izvedenec je cenil vrednost k večjemu na — 3000 K.

Areiranec Fillinich — eden največjih kamoristov — je bil davčni uradnik, a so ga poslali v pokoj radi političnih vzrokov. V tem svojstvu je dobival 70 kron penzije. Potem je služil pri občini 3 leta in dobiva za to 400 K mesečne penzije. Pred leti so zidali tu lince in ob enem — Fillinichevo hišo, obojno na isti račun, namreč občine. — „Giornaletto“, glasilo kamore, ja dobival — kakor dokazano — 80.000 K na leto. Te lepe kronice so šle „Giornalettu“ po vodi za vekomaj! Morete si predstavljati konsternacijo.

V vladnih krogih vlada veliko zadovoljstvo z vspehom te akcije. Vlada je določila tudi v osebi barona Gorizzuttija kaj primerneža moža: odločen in energičen človek je. A tudi pravičen. Bivši župan in vsi občinski nameščenci so pod policijskim nadzorstvom. Prišel je torej dan plačila za kamoro.

Polom v Puli je zopet poklical v življenje stari „Omnibus“, ki pa je, kakor kaže njegova prva številka, zelo krepak in energičen vstal iz začasnega groba. List je prav specijalno posvečen deželnemu glavarju Ludoviku Rizziju s sledečim posvetilom:

„Ludoviku Rizziju, komendatorju, deželnemu glavarju in pulskemu drž. poslancu, posveča to slavnostno številko „Omnibusa“ štiri tisoč hrvatskih volilcev tretjega volilnega okraja“.

V uvodnem članku, naslovljenem z „Dies irae“ pravi „Omnibus“:

„Vendar je prišla končno tvoja ura, tatinska kamora!“

Bodi blagoslovljen trenutek, ko je c. kr. škorenj zadel sedalo tvojega župana, kajti ta trenutek pomenja odrešenje tega ubogega mesta, ki si iz zvesalava kakor polip, kot da bi bil fevd tvoje rodbine“.

Res krepke besede.

O sedaj toliko imenovanih drugih oseb pulskih pravi „Omnibus“ takole:

„Župan Guglielmo Varetton je bil končno smešna marioneta.“

Giacomo Fillinich, imenovan „superuom“, je bil kompare in intimen prijatelj vsega kamorističnega generalnega štaba.

Tommaso Galante je simpatičen tat. Ukradel je 60.000 K, a v tej svoti niso všteti volilni izdatki, ki bi znali doseči nad 200.000 K.

Giovanni Petris, podžupan in prvi bratranec Viljema Varettona. Petrisa so denuncirali sami Galežani, ki jih je oropal kakor nas“.

O drugih osebah pravi, da izpregovori v četrtek, pravi pa, da so kradli, ker so videli druge krasti, in predlaga, naj jih izpuste, ker bo dovolj znanejših in višjih oseb, s katerimi se bo treba baviti.

Končno naj omenimo še dva lepa slučaja, ki jih navaja „Omnibus“.

Občina je kupila prostor za novo tržišče pri Sv. Martinu. V občinskih knjigah stoji pisano, da je bilo kupljenih 460 sežnje in prav toliko je bilo tudi plačanih, med tem ko ta prostor ne obsega več, nego 260 sežnje. To je eden slučaj; tu pa drugi:

V četrtek je prišel h komisarju neki „kompare“ in je vplačal v občinsko blagajno 11.000 K. Plačeval namreč ni bogzna koliko časa ne plina, ne vode, ne električne luči, kakor mnogo drugih ne. Ta „kompare“ pozna kazenski zakon in ve, da je nekažniv tisti, ki prej povrne škodo, predno izve o stvari oblast. In ta „kompare“ nikakor ni Rovinjec.

Toliko za danes, vsekakor pa se še povrnemo k prvi številki „Omnibusa“.

Kako se na celovškem deželnem sodišču bojijo slovenščine!

Tržaški slovenski odvetnik je bil vabljen za pričo na porotno razpravo v Celovcu. Ker je hotel prepričati, da bi se v zadnjem trenutku, na glavni razpravi sami, pritiskalo nanj, češ, pričakovalo se je, da bo izpovedoval nemški, je naznanil s posebno vlogo, da namerava ravno tako, kakor že pred preiskovalnim sodnikom, izpovedati slovenski tudi na glavni razpravi. Če bi bil prizadeti odvetnik želel, da ne bi mu bilo treba iti za pričo v Celovec in tako izgubiti skoraj dva dni svojega dragega časa, ne bi bil mogel najti bolj uspešnega sredstva, da to doseže. Učinek njegovega naznanila na celovško deželno sodišče je bil bliskovito hiter. Naznanilo je bilo oddano na pošto v Trstu zadnji dan pretečenega meseca, a že 2. dne tekočega meseca jutraj je odvetnik prejel obvestilo, da je vabilo preklicano in da mu ni treba priti na razpravo.

Ni treba poudariti, da je odvetnikovo naznanilo bilo pisano slovenski. Ravnotako ni treba poznavalcu razmer še-le povedati, da je odgovor deželnega sodišča bil — nemški četudi je jezik celovškega sodišča — vsaj za normalno, ne od nemške prepotence niti od uradniške zakrknjenosti pokvarjeno pamet — tudi slovenski: dokler je dežela, kateri služi imenovano sodišče, tudi slovenska in četudi je torej bilo v opisanem slučaju sodišču v dolžnost, da se posluži s svojo slovenskega jezika, ko odgovarja na slovenski dopis.

Vendar je z druge strani povsem dosledno, da je sodišču težko pisati slovenski, ko mu je celó tako strašno, kakor dokazuje gornji slučaj, slišati slovensko besedo v svoji porotni dvorani. Se ve — to ni politika!

Domače vesti.

Novi višji ravnatelj ljubljanske kreditne banke. Na predčerašnjem občnem zboru ljubljanske kreditne banke je bil izvoljen za upravnega svetnika in višjega ravnatelja te banke podtajnik v finančnem ministerstvu in namestnik vladnega komisarja dunajske borze dr. Vladimir Pertot, naš tržaški rojak. — Naše iskrene čestitke.

Mestni svet bo imel danes ob 7.30 sejo, na kateri bo nadaljevala razprava o pogodbi s tramvajsko družbo.

Ženski odsek telovadnega društva Sokol v Trstu je imel v torek, 5. t. m. svoj občni sestanek, pri katerem so bile izvoljene v predsedništvo: Predsednica gospa Ema Bartelj, podpredsednica gospa Ema Lenasi, tajnica gospodč. Mary Gulič, blagajnica gđč. Jožka Saksida, načelnica gđč. Lucija Saksida, odbornice: gospa Zinka dr. Rybářeva, gđč. Roza Goli, Valerija Košir in Marija Perhavec, namestnici gospa Mahkota in gđč. Lorica Ferluga.

Podružnica v sv. Ivanu. Vsak mesec javlja vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda o dohodkih in stroških iste in žal, mnogo je mesecev v letu, v katerem bilježi stroške mnogo večje od dohodkov in primanjkljaj rase in raso. Skrbeti pa morajo podružnice, da dopošljejo čim več prispevkov glavni družbi, da jej ne bo treba skriti svojega delokroga. Podružnica pri sv. Ivanu v Trstu pa se zaveda svoje dolžnosti in ker obhaja letos tudi svojo 25-letnico, zato hoče praznovati isto na slovesen način. V soboto 16. t. m. priredi pri pogrnjenih mizah družinski večer z orkestrom, s solopetjem in z zborom cerkvenega pevskega društva, kateri je dragovolje obljubil sodelovanje in enodejanko „Berite Edinost“. Omeniti je vredno, da bodo igrali isti igralci kot pred 25. leti.

Drugi dan predpoludne zborovanje in zvečer igrajo tamošnji diletanti trodejsko „Nebesa na zemlji“ tudi v ta namen.

Že sedaj opozarja odbor vse p. n. rodoljube, da nas prvi ali drugi dan počastijo se svojo navzočnostjo v „Narodnem domu“ pri sv. Ivanu.

Slovenski zidarji v Lonjerju! Kakor naznanjeno, bo danes, v četrtek 7. t. m. ob 6. uri zvečer javni shod zidarjev v „Konsumnem društvu“, katerega sklicuje skupina zidarjev NDO v Trstu. Ker se bo na shodu razpravljalo o sedanjem položaju slovenskih zidarjev v Trstu in okolici, torej o jako važnem vprašanju, je v vašem interesu, da se shoda udeležite v čim večjem številu. Zato agitirajte, kajti stem storite svojo narodno in stanovsko dolžnost!

Društvo jugoslovanskih železničnikov uradnikov opozarja tem potom vse svoje člane, da se bo 11. društveni redni občni zbor vršil v nedeljo, dne 10. marca t. l. v Trstu ob 2½ uri popoldne in sicer v veliki dvorani „Slovenske Čitalnice“ (glavni vhod Narodnega doma). Razen običajnih so na dnevnem redu druge važne točke, na pr. sprememba društvenih pravil in poslovnika, povišanje članarine, ustanovitve vodopornega sklada itd. Z ozirom na važnost dnevnega reda pričakuje osrednji odbor najčistnejše udeležbe toliko od strani tržaških, kolikor od strani zunanjih tovarišev članov. Cilj vseh tovarišev članov dne 10. t. m. bodi torej: občni zbor v Trstu, „Narodni dom“!

Osrednji odbor DJŽU.

Odborova seja „Matice Slovenske“ bo v petek, dne 8. marca t. l. ob 6. uri zvečer v društvenih prostorih.

Dnevni red: 1. Poročilo predsedništva. 2. Zapisnik zadnje seje. 3. Poročilo tajnikovo, zlasti o številu članov in razposlanih garnitur za 1911 in tisku knjig za 1912. 4. Poročilo blagajnikovo o računih za 1911. l. in o proračunu za 1912. l. 5. Priprave za glavno skupščino. 6. Matica in predlog v društvenem domu. 7. Slučajnosti.

K nedeljskemu shodu ženske skupine NDO. Prejeli smo: Kakor članica skupine odzvala sem se tudi jaz na povabilo na shod. Ali bila sem naravnost raz-

za gospode in dame, lodno in modno blago KAREL KOCIAN, tovarna sukna v Humpolcu (Čaško). Uzorci franco.

Sukna,

POZOR!! Vsi zavedni Slovenci in Slovenke kupujejo samo pri narodni trdnici Križmančič & Breščak, Trst, ulica Nuova 37.

očarana. Predavanje, pa prazna dvorana! Potem pa tožimo, da se nam služkinjam slabo godi! Saj ni čudo! Kako neki hočemo, da bi naša organizacija napredovala? Pogledimo naše nasprotnike, kako marljivo delujejo v složenosti in v nemu. Pri nas Slovencih pa taka mlačnost. Ali bi ne bilo za nas naravnost sramotno, ko bi naša organizacija po enem letu propala? Upam, cenjene tovarišice, da se v prihodnje udeležite v polnem številu predavanj, ki so za nas neobhodno potrebne. Naravnost pa moramo grajati nekatere tovariše in tovarišice zaradi nemira in klepetanja v dvorani med predavanjem. Mislim, da v času predavanja bi lahko vsak molčal, in da ne bi motil še drugih.

Zavod sv. Nikolaja bo imel v nedeljo 10. t. m. svoj redni občni zbor. Po občnem zboru bodo dekleta zavoda predstavljala igro „Oj ta Polona“. Dalje bo več otroških prizorčkov, ki jih bodo proizvajali otroci iz otroškega vrteca pri sv. Ivanu. Vabimo vsa draga dekleta, sedanje in bivše gojenke zavoda, da se udeležijo v čim večem številu in tako pokažejo zanimanje za oni zavod, ki jih je večkrat vsprejel in jih vsprejema v svojo oskrb in obrambo.

Naše gledališče.

Opozorjamo ponovno, da se bo prihodnjo nedeljo, dne 10. t. m. igrala komedija

SHERLOCK HOLMES

kot benefična predstava gospoda in gospe Dragutinovič in mi se nadejamo, da bo naše gledališko občinstvo znalo, kaj je njegova dolžnost napram beneficijentoma, ki sta si pridobila velikih zaslug za razvoj našega gledališča.

Tržaška mala kronika.

x Princ Filip saško-koburško-gotski ki je prispel predvečerjem v Trst, se udeležuje zabavne vožnje z Lloydovim parnikom „Thalio“ in je odpeljal večer ob 11. dop. s tem parnikom v Genovo.

x Splavljenje novega dreadnoughta. Kakor znano, spuste v tržaškem tehničnem zavodu dne 21. t. m. v morje novi dreadnought „Tegetthoff“. Dostop k splavljenju bo dovoljen izključno le onim osebam, ki se bodo mogle izkazati z numeriranimi in s pečatom opremljenimi vstopnicami, glasečimi se na imena dotičnih oseb. Vstopnice se dobivajo vsak dan od 9. do 12. dopoldne pri pomorskem okrajnem poveljstvu v vili Necker.

x Pešpolk št. 32 v Trstu. Sinoči ob 6. uri in 16 minut sta dospela s posebnim vlakom južne železnice dva bataljona prvi in drugi c. in kr. pešpolka „Cesarica Marija Terezija“ št. 32, s polkovnim štabom in godbo z Dunaja v Trst, četrti bataljon pa je prispel danes jutraj ob 4. uri 50 minut.

Velikanska množica občinstva je sinoči pričakovala na južnem kolodvoru nove posadke, a ob tiru, po katerem je prihajal vlak, so čakali prišlecev zastopniki civilnih oblasti, njim na čelu namestnik knez Hohenlohe, potem župan dr. Valerio, predsednik pomorske oblasti Delles, predsednik redarstvene oblasti pl. Manussi in drugi — škof mnsgr. dr. Karlin je pozdravil novodošlo vojaštvo pred vojašnico na Vojašničnem trgu —, in veliko število tržaškega občinstva. Ko je obstal vlak in je vojaštvo izstopilo iz železniških voz ter se razvrstilo ob vlak, je polkovnik in polkovni poveljnik javil prihod navzočemu brigadirju, generalmajorju Kraussu, ta pa potem štacijskemu poveljniku kontreadmiralu Cohenu.

Po teh vojaških formalnostih je štacijski poveljnik predstavil polkovnega poveljnika namestniku knezu Hohenloheju, ta pa potem zastopnike oblasti polkovnemu poveljniku. Po teh pozdravih sta nato bataljona z godbo in častniki na čelu odkorakala pred vojašnico.

Tu je zopet redarstvo zastavilo velikanski četverkot, zareden od treh strani po tisočih ljudstva, ostala je prosta le ona stran ob vojašnici. Bataljona sta se uvrstila v dvostopu z godbo na desnem krilu v četverkotu, s čelom proti vojašnici. Godba je tu nato zasvirala „molitev pred bitko“, vojaštvo pa je izvršilo povelje „k molitvi“, kakor je po dosvirani „cesarski“ vojaštvo defilirajoč pred štacijskim poveljnikom odkorakalo v vojašnico.

Jutri podamo nekaj zgodovinskih podatkov o polku.

x Ulom v tobakarno. Kakor je znano, so v noči od 11. na 12. februarja vlomili v tobakarno Amalije Tragerjeve v ulici Giulia št. 34 in odnesli poleg svote denarja tudi večjo množico tobakarnih izdelkov itd. Policija je prišla na sled vlomilcem in je že pred časom aretirala dva tička, nekega Augusta Grattonija in Ivana Dubaja.

Te dni pa so aretirali še štiri druge, ki so bili tudi soudeleženi pri vladu, namreč vsaj na ta način, da so prodajali ugrabljeno blago, tobak, smodke, pisemske znamke, kolke in razglednice. Med drugimi je bilo tudi kolkov v vrednosti 102 K, ki so jih pa razprodajalci dobili seveda ceneje, kajti kdo bi se mučil in trudil za prazen nič. Seveda če se dobi blago, ki je vredno 102 K za 65 K, potem se že da napraviti še kak dobiček.

Za tako prodajo pa je tudi treba ljudi, ki se razumejo na „kšeft“ in zato so aretovanci sami „strokovnjaki“. 35-letni Giuseppe Canarutto je na pr. agent, prav tako tudi njegov tovariš v poslu, 32-letni Ridiger Bradasla. Da je obrat popolnejši, je treba tudi mešetarja, in to je 28-letni Franc Sever, in ker je tupatam treba prileti tudi za težje delo, so si priključili še težaka Ludovika Jahna. Kje so ti ljudje stanovali, ne bomo navajali, sedaj pač vemo, da stanujejo za vrati, ki se odpirajo le od zunaj.

Končno naj še pripomnimo, da je bila ta improvizirana tobakarna v svoji podrobnosti razprodajala delovala precej na široko in je policija baže na sledu še drugim nekoncesioniranim „tobakarnarjem“.

Ljubezniva gosta. Predsinočjem sta prišla v gostilno Pavan na trgu Cavana med drugimi tudi mornar Ronković, star 27 let iz Spiljeta, stanujoč v ul. Crosada 13 in njegova ljubimka Lucija Matešič, stara 23 let iz Zadra.

Ko jima ni krčmarica hotela dati več vina, sta se pričela z njo pričkati in jo psovati, razbila sta tudi več posode in sta žugala Pavanovi celo s smrtjo in Matešič jo je celo ranila na glavi potem ko je iztrgala uhan iz ušes. Pozvani redar je razgrajajočo dvojico aretiral in odvedel v zapor. Krčmarica ima 30 K škode.

Truplo dojenčka najdeno v morju. Včeraj popoldne so našli blizu Miramara v morju kake tri mesece staro truplo dojenčka. Bržkone ga je brezsrčna mati živega zagnala v morje. Na lice mesta je došla sodna komisija, ki je dala truplo prepeljati v mrtvašnico pri sv. Juštu. Policija je uveljavila preiskavo, da istakne brezsrčno mater.

Društvene vesti.

Zveza jugoslovanskih železničarjev. — Danes zvečer ob 8. uri vaja pevskega zbora. Vsi stari, kakor tudi novi pevci so naprošeni, da se gotovo udeležijo vaje, ker nastopi naš zbor na majnikovi slavnosti.

Kmetijska družba za Trst in okolico naznanja gg. odbornikom, zaupnikom in predsednikom gospodarskih svetov, da ima v petek, dne 8. t. m. ob 4.30 odborovo sejo v svojih prostorih.

Št. jakobska CM podružnica vabi na nocojšnjo redno mesečno sejo v prostorih „Mirije“ ul. Montecchi št. 15.

Nar. del. organizacija.

— Zidarska skupina NDO sklicuje sledeče javne shode: 1) Danes četrtek dne 7. t. m. ob 6. zvečer v konsumnem društvu v Lonjerju, 2) V petek, 8. t. m. ob 6. zv. v „Gospodarkem društvu“ v Rocolu, 3) V soboto 9. t. m. ob 6. uri zvečer v „Konsumnem društvu“ (Narodni dom) pri sv. Ivanu, 4) V nedeljo dne 10. t. m. ob 2. popoldne v „Gospodarskem društvu“ v Škedinju.

Dnevni red: „Sedanj položaj slovenskih zidarjev v Trstu in okolici“.

— Vstopnice za slov. gledališče za člane NDO (znižane cene) se prodajajo ob uradnih urah v uradu NDO ul. sv. Frančiška št. 2.

Književnost in umetnost.

Zaobljuba. Spisal Ferdo Bečič, poslovenil Peter Medvešček. Druga izdaja. — Goriška Tiskarna A. Gabršček v Gorici 1912. Ta lepa in mična povest iz ukrajinskega življenja je doživela drugo izdajo, kar je pač redka prilika v naši književnosti. Veliko povesti izginejo že s prvo izdajo. — Tudi izvirnik je doživel že več izdaj, kar je dokaz, da se je ta povest jako priljubila širšim ljudskim vrstam. Ostra in stroga kritika bi te povesti ne štela morda v prve vrednostne vrste, ali dosegla je pa le velik uspeh, ki ga je je preskrbel najboljši kritik: čitačje in kupujoče občinstvo.

Zato bo brez dvoma jako dobro došla tudi druga izdaja, ki obsega na ličnem papirju str. 281. in stane le K 1.80 stot. s poštnino K 2. — Knjigo toplo priporočamo.

Vsaka mati ve

v kako visoki meri pospešuje dojenje razvoj njenega otroka. Občutku utrujenosti, ki se večkrat pojavi v tem napornem času, se lahko odpomore z uporabo Scott-ove emulzije.

SCOTT-ova

emulzija

vsebuje celo vrsto snovi, pospešujočih kri in moč, ki najboljše uplivajo na kakovost materinega mleka in učinkujejo oživljajoče in osvežujoče. Scottova emulzija je zelo lahko prebavljiva, okusna in se zato rada jemlje.

Pri nakupu naj se izrecno zahteva Scottova emulzija znamka „SCOTT“, ki je 35 let upeljana, jamči za uspeh in učinek.

Cena originalni steklenici 2 K 50 vin. — Dobiva se v vseh lekarnah.

Poskusite izvrstne čevlje

= KOBRAK =

in se boste prepričali, da so boljši kot obuvale vsake druge tovarne, toliko v eleganci, kakor v trpežnosti.

CORSO 6. Δ CORSO 6.

Nova trgovina čevljev Olge Gaspari

bivša ravnateljica trgovine Brata Fassel.

Čevljarska zadruga v Mirnu pri Gorici.

Prodajalni v Trstu.

ulica Barriera vecchia šte. 38 in ulica dei Rettori št. 1.

Naznanja se slav. občinstvu, da ima vedno v svojih prodajalnah veliko izbero vsakovrstnih čevljev lastnega izdelka, za vsaki stan. Toplo se priporoča posebno Slovonom rojakom in mestu in okolici, da se pridno poslužujejo domačih izdelkov. — Blago trpežno. Cene zmerno.

Sprejemajo se tudi poprave.

Odlikovana pekarna in sladlčarna

VINKO SKERK - TRST

Via Aquedotto št. 15.

Podružnica: Via Miramar št. 11.

Trikrat na dan svež kruh.

Prodaja vsakovrstnih biškotov, posebno za čaj, in bombonov. Sprejema naročila vsakovrstnih tort, krokanov in drugega peciva. — Najfinjša moka iz najboljših mlinov po najnižji ceni. Fina inozemska vina in likeri v steklenicah. Brezplačna postrežba na dom.

Kruh in sladlčice se izdelujejo higienišnim električnim strojem.

Dr. Pečnik

(PETSCHNIGG)

Trst, via S. Caterina šte. 1

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni: 8 — 9 & 2 — 3 in špecialist za kožne in — vodne (spolne) bolezni: 11 1/2 — 1. —

Hans Schmidt

zobotehnik

TELEFON TRST
št. 1085. ul. della Zonta št. 7. I.
1915

Berite in čudite se!

600 komadov, med temi pozlačena

ura za K 4.20.

Krasna, pozlačena, najfinjša ura Anker-Remont s pozlačenim številnikom; leta ima dobrodoče 36-urne kolesce, za kar se jamči 3 leta, 1 krasna ovrtna igla s Simili-brilantom. 1 pozlačen prstan s ponkannom za gospode ali gospe, 1 krasen collier s patentiranim zatvorom, 6 platnenih robcev, 1 eleganten čepni črninik iz nikla, 1 krasno zrcalce, 1 komad dišečega toaletnega mila, 1 fr. vezana beležnica 72 angleških peres, 20 različnih komadov za korespondenco in še 396 drugih predmetov, ki so koristni in neobhodno potrebni. Vse skupaj z zlato uro vred, ki sama velja dvakrat toliko, stane samo K 4.20. Odpošilja po povzetju eksportna trdka.

H. SPINGARN, Krakovo št. 240.

Kdor kupi 2 paketa dobi še zastojni zraven lep nožič s dvema rezili. Pri več nego 3 paketih, za vsak paket po 1 nožič. Za to kar ne ugaja, se vrne denar. Torej je izključen vsak tveganje.

= Povsod električna luč =

Neobhodno potrebna za spalne in bolniške sobe, klosete, temne hodnike itd. itd. Pri dnevni, več minutni uporabi več mesecev trpežna. — Baterija se lahko menja.

Cena 12 kron, nadomestna baterija kron 2.50.

LASTNI FABRIKAT!

F. S. Dalsasso - Trst

ulica Cassa di Risparmio št. 6.

Pošiljatve proti naprej poslanemu denarju, po povzetju 60 vin. več.

Velikanska zaloga pobištva in tapečarij

:: Paolo Gastwirth ::

TRST, ul. Stadlon št. 6 - Telefon 22-85 (hiša gledališča Penice)

Najbolj ugoden vir za nakupovanje bodisi glede cen, kakor tudi kakovosti. Kolosalni izbor.

Vesti iz Goriške.

a. Dr. Stepančičeva štedljivost. Posl. Pettarin je v sobotni seji deželnega zbora poročal o predlogu, s katerim bi se povišalo plače deželnih poduradnikov in slug v skupni svoti K 1100 K. Predlog se je že razpravljal v deželnem odboru in odbornik Stepančič je gotovo imel priliko ga tam dobro proučiti. Ko je pa prišla zadeva v deželni zbor, vstane posl. Stepančič in predlaga, naj se to točko odstavi od dnevnega reda, ker jo baje ni še dobro preštudiral. Posl. Pettarin mu razloži, da se gre za bagatelo 1100 K in da se s tem poviškom pomaga največ revnim slugam, a vse ni nič pomagalo. Posl. Stepančič je začel polemizirati z njim in mu hotel dokazati, da stoji deželni uradniki na mnogo boljšem stališču nego državni in da naj mu poročevalec prebere točko za točko. Pri sledeči specijalni debati je pri glasovanju od njega predlaganih sprememb s am glasoval proti, ko je videl, da mu noben pristaš lastne stranke ne pomaga. Vse se je smejalo in rogalo klavernemu nastopu posl. Stepančiča in njegovemu pedantstvu najslabše vrste. Gospod poslanec, ako se Vam smili deželna kasa, lahko darujete od Vaše mastne odborniške plače par tisočakov, a pustite uboge sluge pri miru. Celo poslanci vaše stranke so se zgražali nad Vašim nastopom, dokaz, da ima tudi Vaša štedljivost gotove meje!

a. Goriški „Flottenverein“ in italijanski liberalci. Pri zadnjem občnem zboru tega društva, ki ima namen preskrbeti z zadovoljnimi prispevki Italiji drugi Vis, so bili izvoljeni ravnateljem deželni odbornik dr. Pettarin, goriški župan Giorgio Bombig in predsednik trgovske zbornice Venuti. Ako ni to hinavstvo, je vsaj klečeplazenje. Italijanski liberalci igrajo ulogo lisič v pasti, ližejo železo, ki jih je vjelo, a obupna uloga, ako se pomisli, da je past — železna. Da se pa zadovoljno daruje svitke krone za nakup topov kakega avstrijskega „superdreadnoughta“, ki bo prej ali slej bruhal žareče železo proti bratski krvi „pomorskih garibaldincev“ in da se na drugi strani pošilja Judežev grob ranjenim in volnene čepice vojakom na barikadah v Tripolisu itd., tako početje je škandalozno in vredno le kamore. Ako bi bili Slovenci na njihovem delikatnem stališču, bi se vedli napram svojim bratom v kraljevini gotovo bolj dostojno in plemenito. In ljudje take vrste si upajo govoriti o civilizaciji, nobiliti, cultura millenaria! Pfu! Teufel!

Občni zbor „Lege nazionale“. — Goriški župan, ravnatelj „Flottenvereina“ in predsednik tukajšnje Legine skupine je izgovoril na nedeljskem občnem zboru krilate besede: „V tolažbo naj nam bodo bratje istega jezika in istih upov, ki gledajo k nam in ki jim z nami in za nas utripajo srca. Glejmo v bodočnost, da bo prodiranje velikodušno in skupno!“ Še orakel v Delfiji ni govoril tako zavito in skrivnostno. Seveda: gledati v Rim in poslušati Dunaj, predsedovat Legi in biti ravnatelj „Flottenvereina“ tega še Cavour ne bi spravil skupaj in ne bi bil trgovski pomočnik in sedanji goriški župan Giorgio Bombig.

Velika zapuščina za CMD. Umrla je v Gorici Josipina Reinöl roj. Suhodolnik in zapustila v oporoki visoko svoto 12-15000 K goriški podružnici CMD. — Kaka vrla narodnjakinja je bila pokojna gospa, je razvidno iz tega, da se je vsled narodnih prepričanj ločila od svojega moža, zagriženega Nemca in je ob svoji smrti zapustila vse svoje premoženje omenjeni šolski družbi.

Vojaške vesti. Dve stotnji goriškega 47. polka sta odšli v torek 5. t. m. v svoji novi bivališči, jedna v Kojsko, a druga v Biljano. Oddelek mitraljez so tudi odpotali iz Kormina v Kojsko. Iz Tolmina so premeščeni lovci-kolesarji v Kormin, odkoder se dve stotnji 47. pešp. zopet vrne v Gorico.

V Avianu poleg Pordenona (Italija) se že dlje časa mudi inšpektor vseh zrakoplovskih oddelkov v Italiji, major Morris, da nadzoruje novo postajo aeroplanov, ki se obširno poveča. — Zidali bodo v kratkem dva hangarja za italijanska tipa „Parsevala“.

Občinske volitve v Oseku. Minolega ponedeljka in toka t. j. 4. in 5. marca so se vršile pri nas občinske volitve. Zmagala je klerikalna lista a le s par glasovi. V 3. razredu je izvoljen 1 naprednjak drugi so pali z dvema glasoma; v 2. razredu je prišel 1 naprednjak v igro, drugi so pali z 1 glasom. V 1. raz. se napredna stranka ni udeležila volitev.

Proti volitvam bo vtožen vtok, ker so se radi pristranosti komisije vršile nepravilnosti.

Nabiralnik Ciril - Metodove družbe v gostilni Ukmar Maksa v Avberu nabral je tekom dveh let lepo svoto 200 K, od koje so darovali zmerni italijani in nemci nad polovico. To bi bila baje prva diploma na Krasu.

Vesti iz Istre.

Od Sv. Antona pri Kopru nam poročajo: Da med našim priprostim narodom v resnici vlada požrtvovalnost in zanimanje za naše prekornost šolsko družbo sv. Cirila in Metoda, dokazuje sledeči mal dogodek, o katerem vam šele sedaj poročam. Kakor

po navadi, je naša mladina priredila zadnje pustne dneve običajni ples, katerega se je udeležila vsa narodna mladina. Med plesom pa je g. c. Marija Kocijančič marljivo nabrala malih prispevkov za našo šolsko družbo. Nabrala je vsega skupaj K 612, ki jih je takoj izročila blagajniku tukajšnje podružnice družbe sv. Cirila in Metoda. Požrtvovalni mladi nabiralki, kakor tudi ostali narodno čuteči mladini izreka podružnični odbor tem potom javno svojo zahvalo in najtopleje priznanje ter prosi, da bi se mladina večkrat ob takih prilikah spominjala naše družbe. Naše ljudstvo pa tudi ob drugih svečanostih ne pozabi na družbo. Tako je nedavno ob priliki ženitovanja Dragotina Jakomina nabral vrli Ivan Jakomin med svati znesek K 222. Konečno prosimo našo mladino, naj pridno posnema marljivost tako Marije Kocijančič, kakor tudi Ivana Jakomina in zbira male darove, vinar pri vinarju, da postane naša družba v resnici prava nositeljica in zaščitnica narodne kulture.

Iz Doline. Minulo soboto smo imeli tu kar tri pogrebe v enem dnevu. Za naš kraj jako nenavaden dogodek. Umrla so: g. Marija Čuk roj. Žerjal, Uršula Ota in Andrej Kraljič.

Kakor je že omenjeno, je umrla Marija Čuk rojena Žerjal, soproga Josipova, nadtežaka v oljarnici v Žavijah, bivačica v Dolini. Pokojnica je bila v najlepši ženski dobi 32 let. Zapustila je zaljubljenega ljubljene soproga in 2 sinčka v dobi 1½ leta in 30 dni. Bila je le malo dni bolna in mlado življenje sta ji uničila poporodna mrzlica in pljučnica.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 slov. bremena. Mastno tiskane besede se računajo okrajš. Najmanjša pristojbina znaša 40 slov. Plača se takoj in s. oddelku.

Proda se avtomatični orkestron za polovično ceno, pripraven za vsako gostilno. — Naslov: Gospodarsko društvo v Rojani (pri cerkvi). 500

Pouzdan Comptoirista vješt hrvatsko-srpskom i njemačkom jeziku u govoru i pismu traži mjesto. Ponude na upravo „Edinosti“ pod 503. 503

Iščem krojaškega delavca ali pol delavca, če mogoče tudi šiviljo za moške obleke, delo stalno, plača po dogovoru. — M. Milič, kroj. mojster, Zgonik pri Proseku. 504

Pisarniški vajenec, več slovenščine, italijansko in nemščino išče službe. Naslov pove „Edinost“. 505

Meblovana soba se odda. Ulica Madonna del mare 2, vrata 16. 506

Odda se lepa meblovana soba pri mali družini. Via Pondera št. 8, II. vr. 2. 507

Išče se ena gospodična, ki je večša italijanskega in nemškega jezika za eno kupčijo z umeotvori v Trstu. Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti pod št. 509. 509

Stanovanje in hrano se oddaja v sredini mesta pri slovenski družini. Sobna oprava po polnoma nova. Ulica Artisti št. 10, II. nadst., levo. 2456

V Sežani je nova zaloga biklov, motociklov tovare Puch v Gradcu. Zastopnik Alojz Kineze. Prodaja tudi na obroke ter zamenjuje stare bicikle z novimi proti doplačilu. 477

Slovinci! Ali še zdaj ne veste, da je edini Vaš fotograf ANTON JERKIČ? Trst, via delle Poste 10. — Gorica, gosposka ul. 7. 487

Malo stanovanje da takoj v podnajem fotograf Jerkič Via Poste 10. I. 487

Pohištvo za zakonske, nepolirano, solidno, novo, elegantno z mramorji, zreali se prodaja za kron 360.—, lepa prilika. Kerbler, Molino a vento 7. 417

Gostilna v Gorici, na jsko prometnem trgu, dobro upeljana, obstoječa že nad 50 let, se prodaja radi družinskih razmer takoj. Vprašati pri inzeratnem oddelku Edinosti pod št. 459. 459

Morana, priprazano sredstvo za uničenje sten. Zaloga: ulica Stadion št. 10. Naročila: Ferriera 37, I. Trst - Skrinjar. 480

Anton Krušič, krojaški mojster v Gorici, tekalšče Frana Josipa št. 36. Izdeluje obleke po meri v vsakem kroju. Sprejema tudi naročila izven Gorice. Pri naročilu zadostuje prsna mera. V zalogi ima raznovrstno blago ter razpošilja uzorce na ogled. Cene zmjerne. 244

Stalni krajevni agenti zmorni nemščine se sprejmejo ali pa nastanijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih sredstev v Avstro-Ogrski. — Ponudbe pod „Merkur“, Brno Neugasse 20. 244

Cepljenke refošk, teran in razne druge v vsaki množini se dobivajo pri Forčiču in drug, trtnica, Komen (Primorsko). 482

Novo delavsko kons. društvo „Trst“ pri Sv. Jakobu, ul. Sv. Marka št. 19, si šteje v prijetno dolžnost, obvestiti al. obč. mesta in okolice, posebno pa Šentjakobčane, da je odprlo svojo novo gostilno v hiši F. Fabjana, ul. S. Marka št. 19, kjer bode točilo istrsko črno vino prve vrste, vipavsko belo in Puntigamsko ekaportno pivo prve vrste, vse po najnižjih cenah; kuhinja bo vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili. — Voditelj: Viktor Kosič. — Za mnogobrojno udeležbo vabi že sedaj Odbor. 482

Skladišče žagovine (Segadure) za ribanje posipanje po mokroti, snaženje javnih lokalov itd. ima edino AUGUST KOMPARA, Trst, ul. Fonderia št. 3. Prodaja se na drobno Postrežba na dom. in debelo. —

Kmetska hranilnica in posojilnica v Lokvi

vabi na

IV. redni občni zbor

ki se bo vršil

v nedeljo dne 24. marca 1912

ob 3. uri popoldne

v društvenih prostorih v Lokvi.

DNEVNI RED:

1. Prečitanje revizijskega zapiska.
2. Predložitev računov za leto 1911.
3. Volitev načelnika in nadzorstva.
4. Razni predlogi.

Na obično udeležbo vabi

ODBOR.

OZEBKI
tako izginajo, ako se uporablja
mazilo Praxmarer.
Priporočajo ga vsi zdravniki. Prodaja se v odlikovani lekarni „Al due mori“, Dr. R. Praxmarer, Veliki trg. Tel. 377. 1 steki. K 120, po pošli K 130 antealpatno.

Stanovanja

se oddajo v „Narodnem domu“.

Poizvedeti je pri hišnem upravitelju v Trz. posojilnici.

Bureau de Commerce
Trst, ulica Nuova št. 45
izposluje
posojila od 50 do 10.000 kron
proti povračilu na obroke:
tudi brez porokov

„TRIBUNA“ „SPLINDA“
najlažja dvokolesa amerik. tipa so došla v velikanskem številu v Gorico, Stalna ulica 2-4.

TEODOR KORN
Trst, ul. Miramar št. 65
Stavbeni in galanterijski klepar. — Pokrivač streh vsake vrste.
PREJEMAJO SE VSAKOVRSNA DELA IN POPRAVE PO NIZKIH CENAH.
:: Delo dobro in z jamčeno. ::
Tel. 25-26. □ Poslovodja: Franjo Jenke.

Sveža jajca in žive kokoši

so na prodaj po nizki ceni

v Trstu, ulica Glosuè Carducci 10.

Pristna brnska sukna
pomladna in poletna sezona 1912.
Odrezek 3-10 m dolg
za kompl. moško obl. { 1 odrezek 7 kron
1 odrezek 10 kron
1 odrezek 15 kron
(sukna, telovnik, hlače) 1 odrezek 17 kron
+++ samo o +++ 1 odrezek 20 kron
Odrezek za salonsko obleko 20 kron, kakor tud površnike, tur. lodne, svilene kamgovne itd. pošilja po tov. cenah reala in solidna, dobro znana zaloga sukna
Siegel - Imhof - Brunn (Brno).
Vzorci gratis in franko.
Ugodnosti privatnih odjemalcev, naročevati sukna naravnost pri trdniki Siegel - Imhof na tovarniškem mestu so velike stalne, nizke cene. Velik izbor. Uzorna, pazljiva postrežba tudi malh naručil v svežem blagu.

Aristide Gualco - Trst
via S. Servolo 2. — Telefon 329, Rom. VI.
Odlikovana tovarna (z zlato svetinjo) cevi in cementnih plošč, teracov in umetnega kamna. :: Sprejema vsakovrstno delo v cementu. Cene zmjerne, delo točno.

Kabaret „Maxim“
Trst, ulica Stadion št. 10.
K. Maurice, voditelj. K. Maurice, voditelj.
Zanimiv družinski program
od 1. do 15. marca 1912.
ALLY NORDEGG MATIDE BRENTANO
kabar. pevka. pevka.
EMA LARSEN, kabaretna pevka.
ANNY ADAM FRANZ REIGL
deklamovalka. komik.
TARNAJADA, petje in mednarodni ples.
LINA LAVENISE ELENA EDELWEISS
pevka. pevka.
MARGERITA d'ARMAND, deklamovalka.

Manufakturna trgovina
Colembin & Pontini (Sveden)
Trst, ulica Nuova 39.
Vse zimsko blago je na prodaj po najugodnejših cenah.

Bogomil Pino
urar in zlatar
Trst, ulica Vincenzo Bellini št. 13
nasproti cerkvi sv. ANTONA NOVIŠA
Bogat izbor ur vsake vrste, kakor tudi uhanov, prstanov z dijamanti in brez dijamantov, ženske verige, zlate in srebrne za moške, vse po konkurenčnih cenah.

Kron 6200!!
AUTOMOBILI FORD 1911
Največja tovarna sveta. Izdelovanje letno 40-000 voz edinega tipa CHASSIS 20 HP šest raznih tipov kočij. Kočija „FORD“ je najpopolnejša, najhitrejša in neločljiva kar jih obstoji. — GENERALNI ZASTOPNIK
ANTON SKERL. TRST
Piazza Goldoni 10-11, Tel. 1734
Velika centralna garaža, ulica del Bozhi 16, vogel ulice Besenello TELEFON 2247. — STOCK PNEUM GOODRICH (amerikanske). Avtomobili na posodo po zmerni ceni. Varnost in vzdrževanje avtomobilov. — Solidna postrežba.

Gostilna konsumnega društva
„Jadran“
pri s. Jakobu, ul. Industrija 10.
kateri vodi Jakob Ivančič
toči izvršno Kernovo pivo, ipavsko, istrijska in dalma-tinska vina prve vrste. Na razpolago ima gorka in mrzla jedila in krasna krogišča. — Cene zmjerne. Za obilen obisk se priporoča udani
ODBOR.

CANDIDO PIVA
izdelovatelj in trgovec lesnega oglja
izključni liferant vzajemne zadruge priv. uradnikov, z lastno žago in kralnico žgalnega lesa v Dobrempolju na Kranjskem, ponuja prve vrste lesa in lesnega, fosilnega oglja itd. itd. v s svinčnem zaprtih vrečah, prosto na dom na vsako točko mesta po zelo nizkih cenah.
Podrobna prodaja v ul. del Toro 4.
Pisarna ulica del Toro št. 1, I. nadstropje.
TELEFON 20-58.

Popof
najpripoznalija
RUSKA MARKA